

2022елның 26» мае

40 номер

КАРАР

"2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү буенча муниципаль программаны раслау турында"

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм Лаеш муниципаль районының кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү максатларында, карап бирәм:

1. «2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программын (кушымта) расларга».
2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына, Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге территорииясендә урнашкан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына муниципаль программаны тормышка ашыру буенча чаралар күрергә.
3. Элеге каарны Интернет телекоммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында-<http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

4. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам..

Житәкчे

В.А. Арефьев

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Лаеш шәһәре»
муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнен
муниципаль программы

2022 ел

Эчтәлек

Программы Паспорты

I. Программаны ғамәлгә аныру өлкәсенә характеристика. Программа хәл итуға юнәлдерелгән проблемалар аларны хәл иту юллары

II. Программаның максаты, бурычлары, төп көтөлгөн ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны ғамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

III. Программаны ғамәлгә ашыру механизмы

IV. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

I нче күшүмтә

«2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программының паспорты

Программа исеме	«2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программы (алга таба - Программа) «
Программа эшләү өчен нигезләр	Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеке башкарма комитеты
Программаның максаты	Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм

	урта эшқуарлық субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлық сәләтен тәэмин итү, шулай ук жирлекнең социаль-икътисадый үсеше бурычларын хәл итүгә аның өлешен арттыру
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү; 3. Эшқуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 4. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларын консультация белән тәэмин итү; 5. Эшқуарлык эшчәнлегенә икътисадый актив халыкны жәлеп итү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2022-2026 еллар
Программаны үтәүчеләр	Лаеш муниципаль районы Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыру көтелә торган соңғы нәтиҗәләр	<p>Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2026 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм индивидуаль эшқуарлар житештерә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) эйләнешенең еллык үсешен саклап калу; - Лаеш муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшқуарлык субъектлары санының еллык үсешен саклап калу; - барлык предприятиеләрнең уртacha исемлек санында кече (микропредприятиеләрнең дә кертеп) һәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) саны өлешен арттыру; - кече һәм урта эшқуарлык субъектларына консультация

	<p>ярдәме күрсәтү;</p> <p>- кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары (яңа теркәлгән индивидуаль эшкуарларны да кертеп) булдыру;</p> <p>Шуның белән бергә программа чарапарын үтәү кече һәм урта эшмәкәрлек инфраструктурасы уңышлы эш башкарын өчен шартлар тота тәэммин итүне күздә тота кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру, шулай ук авыл жирлеге бюджетына аларның эшчәнлегеннән салымнар керүне арттыру да күздә тотыла.</p>
--	---

1. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы.

Проблеманы хәл итүгә юнәлдерелгән хәл итү юллары программысы

2021 елда Лаеш муниципаль районының «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлекендә 85 юридик зат үз эшчәнлеген алып барды, шуларның 8е кече предприятие. 164 шәхси эшмәкәр теркәлгән, 362 - үзмәшгуль һәм бер сәнәгать мәйданчыгы урнаштырылган.

1 таблица

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлекендә эшкуарлык өлкәсен үстерүнен төп тенденцияләре

Күрсәткеч	2020 ел (факт)	2021 ел (факт)	2022 ел (бәя)
Эшкуарлыкның икътисадый актив субъектлары			

саны:			
эре предприятиеләр, бер.	0	0	0
урта предприятиеләр, бер	0	0	0
кече предприятиеләр, бер.	8	8	8
Үз-үзләрен тәэмин итүчеләр,	165	362	380
төп дәүләт теркәү номеры булган (теркәлүне узган) индивидуаль эшкуарлар - барлыгы, бер.	160	164	170
сәнәгать мәйданчыгы, бер.	1	1	1

2 таблица

**Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары
саны**

Эшчәнлек төре	Үлчәү берәмлеге.	Факттагы билге	
		01.01.2021 елга	
Кече эшкуарлыкның икътисадый актив субъектлары барлыгы икътисади эшчәнлек төрләре буенча исәпкә алынган:	берәмлек	225	
Авыл хужалыгы, аучылык һәм урман хужалыгы	берәмлек	225	
Балық тоту, балық үрчетү	берәмлек	16	
Файдалы казымалар чыгару	берәмлек	0	
Эшкәртү производстволары	берәмлек	30	
Электр энергиясен, газны һәм сұны житештерү һәм бүлү	берәмлек	2	
Төзелеш	берәмлек	22	
Күпләп һәм ваклап сату;	берәмлек	80	
Кунакханә һәм рестороннар	берәмлек	13	

Транспорт; автотранспорт чараларын, мотоциклларны, көнкүреш эйберләрен һәм шәхси куллану предметларын ремонтлау һәм элемтә	берәмлек	34
Финанс эшчәнлеге	берәмлек	0
Күчемсез милек, аренда һәм хезмәтләр күрсәту белән опérationләр	берәмлек	20
Дәүләт идарәсе һәм хәрби куркынычсызлыкны тәэммин итү; мәжбүри социаль тәэммин итү	берәмлек	0
Мәгариф	берәмлек	0
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр күрсәту	берәмлек	1
Башка коммуналь, социаль һәм шәхси хезмәтләр күрсәту	берәмлек	7
Йорт хужалыгын алыш бару буенча хезмәтләр күрсәту	берәмлек	0
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлеге	берәмлек	0
Башка	берәмлек	2

2021 елда эшкуарлыкка ярдәм итү программаларының иң популярпрограммалары программалар булды: «ФОТ 3.0.» программасы һәм микрофинанслау программасы.

Кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдәм күрсәту һәм үз бизнесын оештыруны популярлаштыру буенча актив кампания қысаларында, аның максаты эшкуарлык эшчәнлеген алыш баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр буенча фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерү буенча уртак чаралар эшләүгә юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, "түгәрәк өстәлләр" утырышлары үткәрелде, шулай ук эшкуарлык эшчәнлеген алыш баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр буенча фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерү буенча уртак чаралар эшләүгә юнәлдерелгән бәтен мәгълүмат дайми нигездә Лаеш муниципаль районның рәсми порталында урнаштырылды.

Кызыксынучы оешмалар белән берлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына кече һәм урта эшкуарлыкка дәүләт ярдәменең гамәлдәге чаралары турында мәгълүмат бирүгә, шулай ук эшкуарлык өлкәсендәге кануннардагы үзгәрешләргә юнәлтелгән чаралар дайми рәвештә үткәрелде.

Базарның аерылгысыз субъекты буларак, кече һәм урта эшкуарлык халыкның мәшгульлелеге проблемаларын, тормыш дәрәжәсен күтәрүне, авыл халкының икътисадый актив өлешиендәге көрөмнөң мөстәкүйль чыганакларын формалаштыруны билгеле бер дәрәжәдә хәл итә.

Кече һәм урта эшкуарлыкның әһәмияте аның үзенчәлекле үзлекләренә бәйле, аларның иң мөһиме - оперативлык, мобиЛЬек, сорай һәм тәкъдим конъюнктурасына жайлашу сәләте. Районның хезмәт базарында билгеләүче булмаса да, кече һәм урта бизнес секторы шулай да үзенең тормыш сәләтен исбатлады. Моннан тыш, кече һәм урта бизнес, урта сыйныф булдыруга нигез буларак, мөһим социаль роль уйный.

Шул ук вакытта Лаеш муниципаль районның «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә кече һәм урта эшкуарлык үсешенең әлеге этабында үзенең икътисадый потенциалын житәрлек дәрәжәдә гамәлгә ашырмый һәм үсешнең макроикътисадый факторлары һәм жирле шартларның үзенчәлеге белән бәйле диспропорцияләре белән характерлана.

Халыкның үзмәшгульлеген үстерүнең төп факторлары түбәндәгеләр:

- үз эшен башлап жибәрү өчен кирәkle халыкның үз финанс чараларына кытлыгы;
- квалификацияле кадрлар житмәү, гамәлдәге һәм потенциаль гражданнарның финанс, юридик һәм идарә итүдә аз белемле булуы.

Авыл халкының үзмәшгульлеген үстерү өчен түбәндәге бурычларны хәл иту каралган:

- үз-үзен биләгән халыкның хокукый һәм икътисадый белемнәрен камилләштерү максатларында дайми мәгълүмати һәм консультация ярдәме;
- кече һәм урта эшкуарлыкка финанс ярдәме механизмнарын камилләштерү (халыкны эш белән тәэмин итү программы).

Үз-үзен эш белән тәэмин итүче халык, кеше.

Таблица 3

	2021	2022	2023	2024	2025	2026

	(факт)	(фараз)	(фараз)	(фараз)	(фараз)	(фараз)
Үз-үзен эш белән тәэмин итүче халык саны	362	380	390	400	410	420

II. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен үңай климат булдыруга, эшкуарлык үсешен төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Лаеш муниципаль районының «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеген үстерүнең стратегик максатлары, бурычлары һәм приоритетлары системасына Эшкуарлыкка ярдәм итү юнәлешләрен булдыруга нигезләнгән.

Бу максатта урта сроклы перспективага социаль-икътисадый үсешнең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар қысаларында кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чарапарын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Авыл жирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшкуарлык жәмәгатьчелеген анкеталаштыруга нигезләнгән төп проблемалар булып тора:

- кадрлар кытлыгы;
- югары кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше дәрәжәсе;
- түбән алу мөмкинлеге финанс ресурслары;
- Жир һәм күчмәсез мәлкәттән файдалану мөмкинлеге;;
- энергетика инфраструктурасыннан файдалану мөмкинлеге;
- яңа жиһазлар алу белән проблемалар..

Программаның максаты-кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен үңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак, кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм

көндәшлеккә сәләтлелеген тәэммин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын булдыру һәм үстерү;
3. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;
4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларын консультация белән тәэммин итү;
5. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү.

Программаның төп чаралары программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылган. Шул ук вакытта һәр мәсьәләне хәл итү кысаларында диярлек ярдәм итүгә һәм үстерүгә, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлыкны башлап жибәрүче субъектларга, аларның санын арттыру өлешендә дә, бизнесны үстерү өлешендә дә, яца эш урыннары булдыруны күздә тоткан чаралар каралган.

Программаның төп чаралары характеристикасы

Тулаем алганда, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын 4 төп юнәлешкә бүләргә мөмкин:

1. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион ярдәм күрсәту буенча чаралар;
2. Жирлектә эшкуарлыкны үстерү инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән чаралар;
3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына салым ташламалары биругә юнәлдерелгән чаралар;
4. Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар.

Эшкуарлар өчен консультация ярдәме күрсәтү юнәлеше кысаларында түбәндәге чаралар каралачак:

1. Эшкуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультацион ярдәм күрсәтү һәм мәгълүмат бирү;

Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар:

1. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталаштыру үткәрү.

2. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен гамәлдәге Эшкуарлыкка ярдәм программалары буенча законнарны үзгәртү һәм үстерү белән бәйле актуаль хокукый мәсьәләләр буенча киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү.

3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын, шул исәптән яшьләр бергәлеген булдыруны популярлаштыру.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чаралар исемлеге программага Күшымтада тәкъдим ителгән.

Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2022 елдан 2026 елга кадәр тормышка ашырыла.

I. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүне Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты башкара:

Программа чараларын тормышка ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнешне, координацияләүне һәм тикшереп торуны оештыра;

программа чаралары исемлеген, мақсатчан индикаторларны һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләрен әзерләүне һәм төгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны тормышка ашыру барышында Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты кече һәм урта эшкуарлык субъектлары һәм Лаеш муниципаль районының икътисад һәм эшкуарлык булеге белән

хезмәттәшлек итә, Программа чарагарын үтәүчеләр программа чарагарын вакытында һәм сыйфатлы итеп үтәү өчен жаваплы.

IV. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенең әһәмияте

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшкуарлык субъектларының көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштыру һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының мәгълүмати технологияләрне куллануны киңәйтү;
- эшмәкәрлек эшчәнлеге белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлыгын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәэмин итә торган механизмнары камилләштерергә;
- Эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең төрләрен киңәйтү һәм сыйфатын арттыру юлы белән кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати - консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерергә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә жәлеп итү;

«Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы «Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлелегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»программасының максатлары һәм нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары

Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның тәжірибесінде	Ахыргы нәтижәләрнең мөндиғиеттегі санды	Индикаторлар күрсәткесе			
				2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел
Максат исеме: кече һәм урта әшқауарлық субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненттерін анықтаудың жаңы мәдениеттегі орталықтардағы әсерлеуден тура күрсәту							
Кече һәм урта әшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен белем беру	Лаеш муниципалитеті	2022-2026	Кече һәм урта әшмәкәрлек субъектларына күрсәтелгендегі консультацияләр саны, бер.	12	12	12	12
Кече һәм урта әшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен белем беру	Лаеш муниципалитеті	2022-2026	Кече һәм урта әшмәкәрлек субъектларына күрсәтелгендегі консультацияләр саны, бер.	12	12	12	12
Кече һәм урта әшқауарлыкның үстегендегі проблемаларын үзгәртү	Лаеш муниципалитеті	2022-2026	Үткәрелгендегі анкеталар, беремлекләр саны	2	2	2	2
Кече һәм урта әшқауарлык субъектларын үстерү өчен законнарның үзгәртү	Лаеш муниципалитеті	2022-2026	Үткәрелгендегі семинарлар, беремлекләр саны	2	2	2	2

Аны яшьләр эшкуарлыгы өлкәсенә жәлеп итү буенча яшьләр берләшмәсе белән эш	Лаеш муниципа ль районаны «Лаеш шәһәре» Башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән чаралар саны, бер.	4	4	4	4
Кече hәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм курсәтү кампаниясен оештыру hәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру	Лаеш муниципа ль районаны «Лаеш шәһәре» Башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән чаралар саны, бер.	4	4	4	4